

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра цивільного, господарського та екологічного права

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Пушкіна О.В.

« 29 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Юридичний інструментарій»

Галузь знань	08	Право
Спеціальність	081	Право
Освітній рівень.....	Перший (бакалаврський)	
Освітньо-професійна програма	Право	
Статус	Вибіркова	
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)	
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік	
Термін викладання	II семестр 2024-2025 н.р.	
Мова викладання	українська	

Викладачі: **проф. Тюрю Ю.І.**

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Юридичний інструментарій» для бакалаврів освітньо-професійної програми «Право» спеціальності 081 «Право» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. цивільного, господарського та екологічного права – Д. : НТУ «ДП», 2024. – 16 с.

Розробник – Тюрня Юлія Іванівна, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільного, господарського та екологічного права.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 081 «Право» (протокол № 1 від 29.08.2024).

ЗМІСТ

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	4
4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	7
5.1 Шкали	7
5.2 Засоби та процедури	7
5.3 Критерії	8
6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	12
7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12
7.1. Основна рекомендована література.....	12
7.2. Додаткова рекомендована література.....	12
7.3. Інформаційні ресурси	13

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Процеси інформатизації та діджиталізації (цифрової трансформації), бурхливий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій не могли не вплинути на таку традиційну та консервативну сферу, як юриспруденція, що поступово набуває нових форм та проявів. Перехід на безпаперове середовище та віртуалізація юридичних сервісів стали початком розвитку Legal Tech проектів в Україні, які стають справжнім трендом. Саме тому на часі є ознайомлення студентів з новітніми технологіями, що використовуються або планують використовуватися в юриспруденції, для формування навичок сучасного, прогресивного, новаторського фахівця-юриста.

Мета дисципліни – формування у студентів розуміння природи та специфіки юридичних технологій, знань про діджиталізацію в праві, підвищення рівня цифрової грамотності студентів-правників, набуття практичних навичок застосування юридичних інновацій та технологій у професійній діяльності юристів.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
Шифр ДРН	Зміст
ДРН-1	Розуміти основні ознаки та специфіку юридичних технологій та техніки у правотворчій, правозастосовній, юрисдикційній діяльності;
ДРН-2	Демонструвати вміння працювати з правовою інформацією та знання щодо сутності інформаційної діяльності
ДРН-3	Характеризувати та визначати державну політику з цифрової трансформації
ДРН-4	Визначати ключові аспекти впровадження Legal Tech проектів в юридичну практику
ДРН-5	Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні ресурси
ДРН-6	Застосовувати юридичні інновації та технології у професійній діяльності юристів

3. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
Лекційні	60	23	37	-	-
Практичні	60	23	37	-	-
Лабораторні	-	-	-	-	-
Семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	46	74	-	-

4. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ЛЕКЦІЇ		60
ДРН-1	ТЕМА 1. ЮРИДИЧНА ТЕХНОЛОГІЯ І ТЕХНІКА: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ	10
	1. Визначення поняття юридичної технології у теорії права	
	2. Визначення поняття юридичної техніки, її ознаки, види. Співвідношення юридичної техніки з юридичною технологією	
	3. Засоби, прийоми, правила як елементи юридичної техніки	
	3.1. Засоби юридичної техніки	
	3.2. Юридико-технічні прийоми	
	3.3. Юридико-технічні правила	
ДРН-1 ДРН-2	ТЕМА 2. ПРАВОВА ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	10
	1. Правова інформатизація	
	2. Зміст та класифікація інформаційної діяльності	
	3. Інформаційна культура юриста	
	4. Правова інформація, режим доступу до правової інформації	
	4.1. Правова інформація 4.2. Режим доступу до правової інформації	
ДРН-3 ДРН-5	ТЕМА 3. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА З ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	10
	1. Загальні тенденції та інституційні передумови цифрового розвитку України	
	1.1. Завдання та функції Міністерства цифрової трансформації	
	1.2. Діджиталізація на місцевому рівні	
	1.3. Основні принципи політики «цифровізації України»	
	2. е-демократія в Україні	
	2.1. Інструменти е-демократії на національному рівні	
	2.2. Інструменти е-демократії на місцевому рівні	
	3. Електронний суд	
	3.1. Право на судовий захист в умовах карантину	
	3.2. Правосуддя за кордоном в умовах карантину	
	3.3. Законодавчі новели у сфері дистанційного правосуддя	
	4. Он-лайн будинок юстиції	
	5. Цифрова трансформація сфери надання адміністративних послуг та ЦНАП	
ДРН-4 ДРН-6	ТЕМА 4. LEGAL TECH В УКРАЇНІ	10
	1. Legal tech – юридична автоматизація	
	2. Legal tech, як засоби правового захисту бізнесу та громадян	
	2.1. OBLAVAbot – агрегатор кримінально-процесуальних захисників	
	2.2. Інструмент підтримки бізнесу Start Business Challenge	
	3. «Уберизація» ринку юридичних послуг та New Law	
ДРН-5 ДРН-6	ТЕМА 5. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ	10
	1. Програма «EU4Digital»	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	2. Інформаційні ресурси. Публічні електронні реєстри	
	3. Інформаційна юридична система	
	3.1. Глобальна мережа правової інформації GLIN	
	3.2. Бази даних правової інформації Верховної Ради України	
	3.3. Бази даних WikiLegalAid	
	4. Правові інформаційно-пошукові системи	
	4.1. Система інформаційно-правового забезпечення ЛІГА:ЗАКОН	
	4.2. Інформаційно-пошукова система «Законодавство»	
ДРН-4 ДРН-6	ТЕМА 6. ІННОВАЦІЇ ТА ТРЕНДИ В ЮРИДИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
	1. Поняття «юридичні інновації» та «інновації в юридичній сфері»	
	2. Legal Marketplace	
	3. Бутикові юридичні компанії vs. full service law firm	10
	4. e-Lawyering	
	5. Юридичні онлайн-послуги	
	6. Роботизація юридичної діяльності за допомогою штучного інтелекту	
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ		60
ДРН-1 ДРН-2 ДРН-3	Визначення співвідношення юридичної техніки з юридичною технологією. Набуття навичок користування засобами юридичної техніки, застосування юридико-технічних прийомів та правил	10
ДРН-4 ДРН-5 ДРН-6	Аналіз Національної програми інформатизації України, Закону України «Про інформацію». Відповіді на контрольні питання щодо правової інформації та доступу до неї. Визначення співвідношення права на звернення та запиту на інформацію	10
	Аналіз Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України, основних принципів політики «цифровізації України». Набуття практичних навичок використання цифрових інструментів «е-демократія». Відповіді на контрольні питання щодо інформатизації системи судустрою та запровадження електронного суду в Україні, цифрової трансформації сфери надання адміністративних послуг	10
	Здійснення аналітичного огляду LegalTech. Набуття практичних навичок використання цифрових інструментів LegalTech. Відповіді на контрольні питання щодо «уберизації» ринку юридичних послуг. Здійснення аналітичного огляду українських продуктів Legal tech	10
	Аналітичний огляд Програми «EU4Digital». Набуття практичних навичок використання інформаційних ресурсів, зокрема публічних електронних реєстрів. Відповіді на контрольні питання щодо інформаційної юридичної системи	10
	Відповіді на контрольні питання за темою «Інновації та тренди в юридичній діяльності». Набуття практичних навичок користування юридичними онлайн-послугами. Аналітичний огляд Legal Marketplace, технологій роботизації юридичних послуг на основі штучного інтелекту	10
РАЗОМ		120

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити ЄКТС навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (тестування, контрольні завдання тощо) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні питання	усне опитування, бліц-опитування, тестування	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів; виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання практичних завдань виконання самостійних робіт		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом тестування, усного опитування за кожною темою навчальної дисципліни. Практичні заняття оцінюються якістю підготовки та виконання контрольних завдань за кожною темою.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів.

За умови отримання менше 60 балів за результатами поточних контролів студент повинен пройти підсумковий контроль, при цьому результати поточного контролю не враховуються при визначенні загальної оцінки іспиту.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право виконувати ККР, яка містить питання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
◆ концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності 	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
професійної діяльності та/або навчання	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
♦ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей,	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<p>проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ♦ збір, інтерпретація та застосування даних; ♦ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово</p>	<ul style="list-style-type: none"> - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	
	<p>Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами</p>	90-94
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)</p>	85-89
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)</p>	80-84
	<p>Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)</p>	74-79
	<p>Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)</p>	70-73
	<p>Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)</p>	65-69
	<p>Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)</p>	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
<i>Відповідальність і автономія</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<p>Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на:</p> <p>1) управління комплексними проектами, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; <p>2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; <p>3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; <p>4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

- мультимедійне обладнання;
- інформаційно-комунікаційні засоби;
- персональні комп'ютери.

Дистанційна платформа Moodle, корпоративне електронне середовище «Microsoft Office 365».

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

7.1. Основна рекомендована література

1. Електронна демократія : навч. посіб. / Н. В. Грицяк, С. Г. Соловійов / за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Н. В. Грицяк. К. : НАДУ, 2015. 66 с.

2. "Розвиток електронної демократії в Україні". Аналітична записка. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/informaciyini-strategii/rozvitok-elektronnoi-demokratii-v-ukraini-analitichna-zapiska>.

3. Е-демократія в Україні. Погляди громадян і ключових зацікавлених сторін. Інструменти е-демократії у містах України. Інформаційно-аналітичний довідник. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/50/2017--.pdf>.

4. Електронна демократія. Біла книга державної політики. URL: <http://dialog.lviv.ua/wp-content/uploads/2016/02/Elektronna-demokratiya.pdf>.

5. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Дзюба С.В., Жилияєв І.Б. та ін. За ред. А.І. Семенченка. Київ, 2012. 266 с.

6. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22.01.1993. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009.

7. Міщенко І.В. Юридичні технології та інновації в юриспруденції: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання) / І.В. Міщенко / Національний університет «Одеська юридична академія». 2020. 41 с.

8. Питання Міністерства цифрової трансформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856. *Офіційний вісник України*. 2019. № 80. Ст. 2736.

9. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 р. № 386-р. *Офіційний вісник України*. 2013. № 44. Ст. 1581.

10. Юридична техніка: доктринальні основи та проблеми викладання. Тези доповідей та повідомлень учасників науково-практичної конференції (м. Харків, 30 вересня – 1 жовтня 2015 року). За редакцією професорів В. В. Комарова та І. Д. Шутака.

7.2. Додаткова рекомендована література

11. Declaration on freedom of communication on the Internet. Adopted by the Committee of Ministers at the 840th meeting of the Ministers' Deputies. Strasbourg, 28.05.2003. URL: <http://www.coe.int/portalT.asp>.

12. Демчук О.С. Право на доступ до інформації як елемент правового статусу особи. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_40016.

13. Детальніше про термін «legal tech». URL: https://legaltech.org.ua/term_legal_tech/.

14. Дискусія: Уберизація юридичних послуг. URL: <https://jurist.ua/?article/1076>.

15. Електронна демократія в Україні: інструменти та методи. URL: <https://gurt.org.ua/articles/44096/>.

16. Желтухін Є. Legal tech: на межі права та технологій. *Юридична газета*. 2017. № 23. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/events/legal-tech-na-mezhi-prava-ta-tehnologiy.html>.

17. Коломієць В. Мін'юст планує автоматизувати допуск людини до правової допомоги. URL: <https://minjust.gov.ua/news/ministry/valeriya-kolomiets-minyust-planue-avtomatizuvati-dopusk-lyudini-do-pravovoi-dopomogi>.

18. Купіна Л., Сілкова А. Особливості формування бренду бутикової юридичної фірми. URL: https://jurliga.ligazakon.net/ua/analytics/191365_osoblivost-formuvannya-brendu-butikovo-yuridichno-frmi.

19. Красницька А.А., Підвисоцький В.В. Юридичне документознавство. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/legal_documentation/info/lec2.html.

20. Левицька Н.О. Поняття юридичної техніки та юридичної технології в сучасній правовій науці. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 3. С. 31 – 33.

21. Лігузова В.О., Баклаженко Ю.В., Гиря Р.М. Світовий досвід державної підтримки інновацій. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. Випуск 18. С. 36 – 41.

22. Міністерство цифрової трансформації України працює над введенням електронного голосування на виборах. URL: https://espresso.tv/news/2020/03/10/mincyfry_pracyuye_nad_vvedennyam_e_golosuvannya_na_vyborakh.

23. Мірошніков Є. Legal Tech в Україні: інновації у юриспруденції. *Юридична газета*. 2017. № 23. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/insh/legal-tech-v-ukrayini-innovaciyi-u-yurisprudenciyi.html>.

24. Правова інформатизація. Інформаційні процеси в юридичній діяльності. URL: <http://um.co.ua/3/3-10/3-105948.html>.

7.3. Інформаційні ресурси

25. Директива 2002/58/ЄС від 12 липня 2002 р. про обробку персональних даних та захист таємниці сектора електронних комунікацій. URL: <https://nkrzi.gov.ua/images/upload/58/19/6f96b8148ef15842f70cba3dd98f055b.pdf>.

26. Довідково-інформаційна платформа правових консультацій «WikiLegalAid». URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua/>.

27. Єдиний державний веб-портал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/>.

28. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.

29. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>.
30. ЛГІА:ЗАКОН – інформаційно-аналітична екосистема для бізнесу. URL: <https://ligazakon.net/>.
31. Офіційний портал Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua/>.
32. Про адміністрування домену «.UA»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.07.2003 № 447-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447-2003-%D1%80/card6#Public>.
33. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.
34. Про веб-ресурси Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 19.05.2015 № 699. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/699/15>.
35. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 45. Ст. 400.
36. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 275.
37. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 45. Ст. 410.
38. Про затвердження Положення про Апарат Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 25.08.2011 № 769. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/769/11-%D1%80%D0%B3#Text>.
39. Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. № 835. *Офіційний вісник України*. 2015. № 85. Ст. 2850.
40. Про затвердження Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004 р. № 326. *Офіційний вісник України*. 2004. № 11. Ст. 665.
41. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21>.
42. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. Ст. 286.
43. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650 (зі змінами).
44. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 р. №74/98. *Відомості Верховної Ради*. 1998. №№ 27 – 28. Ст. 181.
45. Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 4 січня 2002 р. № 3. *Офіційний вісник України*. 2002. № 2. Ст. 57.
46. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14-15, № 16-17. Ст.133.

47. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text>.

48. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12. Ст. 155 (зі змінами).

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Юридичний інструментарій»
бакалаврів освітньо-професійної програми «Право»
спеціальності 081 «Право»

Розробник: **Юлія Іванівна Тюря**

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19